

1978-2018

ΧΡΟΝΙΑ/YEARS

Ελληνική Εταιρεία Αντιρευματικού Αγώνα
Hellenic League Against Rheumatism

Με τη συνεργασία της
Πανεπιστημιακής Κλινικής Ρευματολογίας
και Κλινικής Ανοσολογίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ
ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

26-27
Ιουνίου 2020

Οργάνωση – Γραμματεία
Πυθίου 55, 11743 Αθήνα
τηλ. 210 3645 629
www.apr.com.gr info@apr.com.gr

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

Ο Ρ Γ Α Ν Ω Σ Η

Ελληνική Εταιρεία Αντιρευματικού Αγώνα

Πρόεδρος:	Αθανασία Παππά
Αντιπρόεδρος:	Κατερίνα Τσεκούρα
Γεν. Γραμματέας:	Νάντια Μάλληλου
Ταμίας:	Ανθούλα Βασιλείου
Ειδική Γραμματέας:	Μάχη Σαλαμαλίκη
Μέλη:	Ευαγγελία Οικονομούλα Καίτη Αντωνοπούλου

Με τη συνεργασία της

Πανεπιστημιακής Κλινικής Ρευματολογίας
και Κλινικής Ανοσολογίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

Με την υποστήριξη του

Σωματείου Φίλων και Ατόμων με ΙΦΝΕ
και Παθήσεις Πεπτικού Συστήματος «ΑΓΚΥΡΑ»

Υπό την αιγίδα

- Δήμου Βόλου
- Δήμου Καρδίτσας
- Δήμου Λαρισαίων
- Δήμου Καθαμπάκας
- Δήμου Τεμπών
- Δήμου Τρικκαίων
- Ιατρικού Συλλόγου Καρδίτσας
- Ιατρικού Συλλόγου Λάρισας
- Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας
- Ιατρικού Συλλόγου Τρικαίων
- Φαρμακευτικού Συλλόγου Καρδίτσας
- Φαρμακευτικού Συλλόγου Λάρισας
- Φαρμακευτικού Συλλόγου Μαγνησίας & Αθμυρού
- Φαρμακευτικού Συλλόγου Τρικαίων

Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ

Τρόπος και Χρόνος Διεξαγωγής

Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά, 26-27 Ιουνίου 2020.

Επίσημη Γλώσσα Συνεδρίου

Η επίσημη γλώσσα είναι η Ελληνική

Βεβαίωση Συμμετοχής

Η αποστολή της βεβαίωσης συμμετοχής θα πραγματοποιηθεί ηλεκτρονικά με βασική προϋπόθεση να έχει προηγηθεί εγγραφή και παρακολούθηση του συνεδρίου από την ηλεκτρονική πλατφόρμα διεξαγωγής.

Περιλήψεις - Παρουσιάσεις

Όλες οι διαλέξεις που θα παρουσιαστούν στο Συνέδριο θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της ΕΛ.Ε.ΑΝ.Α., δημοσιεύονται δε όπως υποβλήθηκαν και μετά από έγκριση του ομιλητή. Η οργανωτική και η Επιστημονική Επιτροπή του Συνεδρίου και η Εταιρεία οργάνωσης Συνεδρίου δε φέρουν ευθύνη για τη μορφή των εργασιών, καθώς και για τυχόντα λάθη και παραλείψεις.

Οργάνωση - Γραμματεία

Πυθίου 55, 11743 Αθήνα
τηλ. 210 3645 629, fax: 210 3644 441
info@apr.com.gr | www.apr.com.gr

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας
τα ρευματικά
νοσήματα

Χ Ο Ρ Η Γ Ο Ι

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΑΛΚΙΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

BAUSCH Health

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

Π
Ρ
Ο
Γ
Ρ
Α
Μ
Μ
Α

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

- 17.15 – 18.00 **Χαιρετισμοί**
Δημήτριος Μπόγδανος
Ευαγγελία Οικονομούλα
- 18.00 – 19.15 **Εισαγωγή**
Συντονιστής: Λάζαρος Σακκάς
- 18.00 – 18.15 **Αυτοάνοσα Νοσήματα:**
Όταν το ανοσοποιητικό σύστημα αντιδρά με λάθος τρόπο
Δημήτριος Μπόγδανος
- 18.15 – 18.30 **Ρευματολογία: Μια ειδικότητα σε μοντέρνους καιρούς**
Λάζαρος Σακκάς
- 18.30 – 18.45 **Συγγενή κληρονομικά νοσήματα οστών και αρθρώσεων.**
Κυκλοφορούν ανάμεσά μας...
Χριστίνα Κατσιάρη
- 18.45 – 19.00 **Η συχνότητα των ρευματικών νόσων στην Θεσσαλία**
Αλεξίου Ιωάννης
- 19.00 – 19.15 Συζήτηση
- 19.15 – 20.30 **Τελετή Έναρξης**
Συντονίστρια: Ευαγγελία Οικονομούλα
- 19.15 – 19.25 **Ζώντας με μία ρευματική νόσο. Η ιστορία της Ευαγγελίας**
Ευαγγελία Οικονομούλα
- 19.25 – 19.35 **Ζώντας με μία ρευματική νόσο και μία πάθηση του πεπτικού συστήματος. Η ιστορία της Αναστασίας**
Αναστασία Τσακιρίδου
- 19.35 – 19.50 **Εκούσια και ακούσια συμμόρφωση**
Αθανασία Παππά

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

1978-2018

ΧΡΟΝΙΑ/YEARS

Με τη συνεργασία της Πανεπιστημιακής Κλινικής Ρευματολογίας
και Κλινικής Ανοσολογίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

- 19.50 – 20.05 Ο ρόλος της πληροφορικής και των ψηφιακών εφαρμογών (applications)
Ιωάννης Κουμπούρος
- 20.05 – 20.20 Αυτοάνοσα – Μη Μεταδοτικά Νοσήματα & Κοινωνική Υγεία
Μαρία Μπούρη
- 20.20 – 20.30 Συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

- 10.00 – 10.30 Τα Ρευματικά Νοσήματα στα Παιδιά**
Συντονίστρια: **Κατερίνα Ρούστα**
- 10.00 – 10.20 Νεανική Ιδιοπαθής Αρθρίτιδα:
Το τρίτο συχνότερο χρόνια νόσημα στα παιδιά
Ιωάννα Γριβέα
- 10.20 – 10.30 Συζήτηση
- 10.30 – 11.15 Γυναίκα & Ρευματικά Νοσήματα**
Συντονίστρια: **Κατερίνα Ρούστα**
- 10.30 – 10.45 Τα ρευματικά νοσήματα στην αναπαραγωγική ηλικία και την κύηση
Δαπόντε Αλέξανδρος
- 10.45 – 11.00 Οι επιπτώσεις των αυτοάνοσων νοσημάτων στην ψυχική υγεία
γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας
Παναγιώτης Χριστόπουλος
- 11.00 – 11.15 Συζήτηση
- 11.15 – 12.15 Ρευματικά Νοσήματα & Συννοσηρότητες**
Συντονίστρια: **Κατερίνα Ρούστα**
- 11.15 – 11.30 Οι πιο συχνές ρευματικές παθήσεις & συννοσηρότητες
Ευαγγελία Γεωργίου

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

Π
Ρ
Ο
Γ
Ρ
Α
Μ
Μ
Α

- 11.30 – 11.45 Ρευματικές Παθήσεις και Νόσος Crown – Ελκώδης κολίτιδα
Σπυρίδων Ποταμιάνος
- 11.45 – 12.00 Ο ρευματοπαθής ασθενής μεγαλύτερης ηλικίας:
Ιδιαιτερότητες – Γηριατρική Προσέγγιση
Γεώργιος Σούλης
- 12.00 – 12.15 Συζήτηση
- 12.15 – 12.30 Διάλειμμα
- 12.30 – 13.15 Γνωρίζοντας τα Ρευματικά Νοσήματα (Συνεδρία 1η)**
Συντονιστής: Δημήτριος Μπόγδανος
- 12.30 – 12.45 Ρευματοειδής αρθρίτιδα: Τα πρώτα συμπτώματα
και όσα πρέπει να γνωρίζεις
Αθανάσιος Ζιώγας
- 12.45 – 13.00 Ψωρίαση και Ψωριασική Αρθρίτιδα: Εναλλακτική αντιμετώπιση
Ευτέρπη Ζαφειρίου
- 13.00 – 13.15 Συζήτηση
- 13.15 – 14.15 Γνωρίζοντας τα Ρευματικά Νοσήματα (Συνεδρία 2η)**
Συντονιστής: Δημήτριος Μπόγδανος
- 13.15 – 13.30 Αγκυλοποιητική Σπονδυλαρθρίτιδα:
Ποια τα συμπτώματα, εκτός από τον πόνο στη μέση
Αθανάσιος Κουτρούμπας
- 13.30 – 13.45 Ρευματικά νοσήματα & οστεοπόρωση
Ιωάννης Πάκας
- 13.45 – 14.00 Αρθρίτιδα, οστεοαρθρίτιδα και οστεοπόρωση:
Τι είναι και ποιες οι διαφορές μεταξύ τους
Ζωή Μπουροκώστα
- 14.00 – 14.15 Συζήτηση
- 14.15 – 15.30 Μεσημεριανή Διακοπή

- 15.30 – 16.15** **Γνωρίζοντας τα Ρευματικά Νοσήματα (Συνεδρία 3η)**
Συντονίστρια: Ευαγγελία Οικονομούδα
- 15.30 – 15.45 Κλινική εικόνα ινομυαλγίας και συνύπαρξή της
με ρευματικά νοσήματα
Σπυρίδων Νίκας
- 15.45 – 16.00 Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος: Οι μορφές της νόσου
και τα συμπτώματα που δεν πρέπει να αγνοήσετε
Ιωάννης Παπαδόπουλος
- 16.00 – 16.15 Συζήτηση
- 16.15 – 17.00** **Χρόνιος Πόνος**
Συντονίστρια: Ευαγγελία Οικονομούδα
- 16.15 – 16.30 Χρόνιος Πόνος: Ερμηνεία & Διαχείριση. Το τίμημα της ελλιπούς
διαχείρισής του
Μεταξία Μπαρέκα
- 16.30 – 16.45 Το άγχος γεννά τον Χρόνιο Πόνο. Ψυχοσωματικό νόσημα ή όχι μόνο;
Πώς να τον αποδυναμώσεις αντί να τον θρέψεις
Μαρία Παπαηλιάγκα
- 16.45 – 17.00 Συζήτηση
- 17.00 – 17.45** **Συμπληρωματικές, Εναλλακτικές & Άλλες Θεραπείες
του Χρόνιου Πόνου**
Συντονίστρια: Ευαγγελία Οικονομούδα
- 17.00 – 17.15 Ρευματοειδής αρθρίτιδα: 10 φυσικοί τρόποι ανακούφισης.
Μικρές συμβουλές για μεγάλη ανακούφιση
Μάρκος Σγάντζος
- 17.15 – 17.25 Η Δεκτική Μουσικοθεραπεία Guided Imagery & Music
(GIM) και τα οφέλη αυτής στην ανακουφιστική φροντίδα
χρονίως πασχόντων
Γεωργία Νίκα

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

Π
Ρ
Ο
Γ
Ρ
Α
Μ
Μ
Α

- 17.25 – 17.35 Πως η άσκηση ωφελεί σημαντικά τους πάσχοντες από σπονδυλαρθρίτιδα
Γιάννης Κουτεντάκης
- 17.35 – 17.45 Συζήτηση
- 17.45 – 18.00 Διάλειμμα
- 18.00– 19.15 Εκπαίδευση των Ασθενών με Ρευματικές Παθήσεις**
Συντονιστής: Δημήτριος Μπόγδανος
- 18.00 – 18.15 Ρευματικές Παθήσεις και Εμβολιασμός
Γεώργιος Συρογιαννόπουλος
- 18.15 – 18.30 Ρευματικά Νοσήματα και Διατροφή
Αναστασία Μαρκάκη
- 18.30 – 18.45 Πρωτότυπα – Βιομοειδή – Γενόσημα
Δημήτριος Κούβελης
- 18.45 – 19.00 Αντιμετώπιση ανεπιθύμητων ενεργειών – Συμμόρφωση ασθενή
Γιώργος Παπαζήσης
- 19.00 – 19.15 Συζήτηση
- 19.15 – 19.30 Ο Ρόλος της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας**
Συντονιστής: Δημήτριος Μπόγδανος
- 19.15 – 19.30 Προσεγγίζοντας τους ασθενείς με ρευματικές παθήσεις στην ΠΦΥ
Βιολέτα Ροκά
- 19.30 – 20.00 Συμπεράσματα – Λήξη Συνεδρίου
Συντονιστές: Δημήτριος Μπόγδανος, Ευαγγελία Οικονομούλα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ & ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Ιωάννης Αλεξίου, Ρευματολόγος,
Επιμ. Α', Πανεπιστημιακή Κλινική Ρευματολογίας
και Κλινικής Ανοσολογίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

Ευαγγελία Γεωργίου, Ρευματολόγος, PhD (c)

Ιωάννα Γριβέα, Αναπλ. Καθηγήτρια
Παιδιατρικής και Νεογνολογίας
Παν. Θεσσαλίας

Αλέξανδρος Δαπόντε, Καθηγητής
Μαιευτικής και Γυναικολογίας
Παν. Θεσσαλίας,
Δ/ντής Μαιευτικής και Γυναικολογικής
Κλινικής Παν. Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

Ευτέρπη Ζαφειρίου, Επικ. Καθηγήτρια
Δερματολογίας Παν. Θεσσαλίας

Αθανάσιος Ζιώγας, Ρευματολόγος

Χριστίνα Κατσιάρη, Αναπλ. Καθηγήτρια
Παθολογίας & Ρευματολογίας,
Ιατρική Σχολή Παν. Θεσσαλίας

Δημήτριος Κούβελας, Καθηγητής
Φαρμακολογίας & Κλινικής Φαρμακολογίας,
Δ/ντής Εργαστηρίου Κλινικής
Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή ΑΠΘ

Ιωάννης Κουμπούρος, Επικ. Καθηγητής,
Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και
Υπολογιστών, Παν. Δυτικής Αττικής,

Γιάννης Κουτεντάκης, Καθηγητής
Εργοφυσιολογίας Παν. Θεσσαλίας

Αθανάσιος Κουτρούμπας, Ρευματολόγος

Αναστασία Μαρκάκη, RDN, PhD,
Επικ. Καθηγήτρια Κλινικής Διατροφής,
Τμήμα Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας,
Σχολή Επαγγελματιών Υγείας, Ελληνικό
Μεσογειακό Πανεπιστήμιο

Μεταξία Μπαρέκα, Ανασθησιολόγος,
Επιμ. Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας

Δημήτριος Μπόγδανος, Αναπλ. Καθηγητής
Παθολογίας & Αυτοάνοσων Νοσημάτων Παν.
Θεσσαλίας, Δ/ντής Πανεπιστημιακής Κλινικής
Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας,
Π.Γ.Ν. Λάρισας

Μαρία Μπούρη, Παιδιάτρος,
Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Συνεργάτης του Εργαστηρίου Υγιεινής
και Επιδημιολογίας Τμήματος
Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας
Παν. Δυτικής Αττικής

Ζωή Μπουροκώστα, Ρευματολόγος MSc

Γεωργία Νίκα, MA, MSc, Μουσικοθεραπεύτρια,
Μουσικοπαιδαγωγός Ειδικής Αγωγής

Σπυρίδων Νίκας, Ρευματολόγος

Ευαγγελία Οικονομούλα, Υπεύθυνη Θεσσαλίας
ΕΛ.Ε.ΑΝ.Α.

Ιωάννης Πάκας, Ρευματολόγος,
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών

26-27
Ιουνίου 2020

Γνωρίζοντας τα ρευματικά νοσήματα

Γιώργος Παπαζήσης, Ψυχίατρος-
Ψυχοθεραπευτής, Αναπλ. Καθηγητής
Φαρμακολογίας & Κλινικής Φαρμακολογίας,
Ιατρική Σχολή Α.Π.Θ.

Μαρία Παπαλιάγκα, Ψυχίατρος,
Επιμ. Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής Π.Γ.Ν. Λάρισας,
Επιστημονική Συνεργάτης του Τμήματος Ιατρικής
Παν. Θεσσαλίας

Ιωάννης Παπαλόπουλος, Ιδιώτης
Ρευματολόγος, Επιστημονικά υπεύθυνος
ρευματολογικού τμήματος πολυιατρείου
ANIMUS Λάρισας

Αθανασία Παππά, Πρόεδρος ΕΛ.Ε.ΑΝ.Α.

Σπυρίδων Ποταμιάνος, Καθηγητής
Γαστρεντερολογίας Παν. Θεσσαλίας

Βιολέτα Ροκά, Συντονίστρια Δ/ντρια
Κ.Υ. Φαρκαδόνας

Κατερίνα Ρούστα, Υπεύθυνη Παραρτήματος
Τρικάλων ΕΛ.Ε.ΑΝ.Α.

Λάζαρος Σακκάς, Ομότιμος Καθηγητής
Ρευματολογίας

Μάρκος Σγάντζος, Ιατρός Φυσικής
Αποκατάστασης, Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής
Σχολής Παν. Θεσσαλίας, Π.Γ.Ν. Λάρισας

Γεώργιος Σούλης, Γενικός Ιατρός/Γηρύατρος,
Κέντρο Γηριατρικής Αξιολόγησης Ερρίκος
Ντυνάν, Β΄ Αντιπρόεδρος της Ελληνικής
Εταιρείας Μελέτης και Έρευνας της Γήρανσης

Γεώργιος Συρογιαννόπουλος, Καθηγητής
Παιδιατρικής Παν. Θεσσαλίας, Λοιμωξιολόγος,
Υπεύθυνος Μονάδας Λοιμωδών
Π.Γ.Ν. Λάρισας

Αναστασία Τσακνίδου, Πρόεδρος
του Συλλόγου «Άγκυρα»

Παναγιώτης Χριστόπουλος, MD, MSc,
PhD, IFEPAG, Μαιευτήρας - Γυναικολόγος,
Επικ. Καθ. Ιατρικής Σχολής Παν. Αθηνών
Συντονιστής Παιδογυναικολόγων Ευρώπης

Επενδύουμε στην καινοτομία
που ανοίγει νέους δρόμους στη θεραπεία

GENIKTY/FACEDNA/1902

Η φαρμακευτική καινοτομία ανοίγει κάθε μέρα νέους δρόμους στη θεραπεία. Όσο η επιστήμη θα παράγει νέα γνώση, τα όρια της υγείας θα διευρύνονται. Το αδύνατο θα γίνεται κάθε μέρα πιο δυνατό.

Γι' αυτό, στην GENESIS Pharma, εστιάζουμε εκεί όλες μας τις δυνάμεις. Είμαστε η μόνη ελληνική φαρμακευτική εταιρεία με εξειδίκευση στη βιοτεχνολογία εδώ και δύο δεκαετίες, μέσω της αποκλειστικής μας συνεργασίας με πρωτοπόρες διεθνείς φαρμακευτικές εταιρείες που ανακαλύπτουν και αναπτύσσουν θεραπείες αιχμής.

Εργαζόμαστε καθημερινά για να διασφαλίσουμε στους ασθενείς στη χώρα μας, άμεση πρόσβαση σε υψηλής τεχνολογίας φάρμακα για χρόνιες, σπάνιες και σοβαρές παθήσεις, κυρίως στους τομείς της νευρολογίας, της αιματολογίας, της ογκολογίας, της δερματολογίας, της ρευματολογίας και της νεφρολογίας.

Επενδύουμε στην καινοτομία. Παραμένουμε προσηλωμένοι στον στόχο για μια καλύτερη ζωή.

Μάθετε περισσότερα στο www.genesispharma.com

